

**Presidential Communications Operations Office
Presidential News Desk**

**SPEECH OF PRESIDENT RODRIGO ROA DUTERTE DURING HIS VISIT TO JOLO, SULU
[Delivered in Jolo, Sulu | 28 January 2019]**

Magandang hapon po sa inyong lahat.

Sinadya ko talaga na pupunta ako. Pa-Maynila ako ngayon, nag-divert ako dito sa Jolo para makiramay at makita ko ‘yung sitwasyon ng sundalo pati pulis ko.

Ngayon ang pangyayari na ‘yon walang may gusto niyan. Ang may gusto ‘yung talagang pumapatay.

Sa tingin ko, katagal-tagal ko na sa gobyerno talagang mainit ang ISIS. Hindi ito laban ng Joloano pati Kristiyanos. Walang --- walang may alam diyan sa mga bagay na ‘yan. A peaceful Joloanos and the Christians continue to live here in peace together.

Ang problema ho meron tayong mga rebelde kagaya nila Nur Misuari, Murad, pero ang rebolusyon ho nila is territorial. Nang mabigyan naman si Murad ng lupa, eh totoo naman talagang nauna sila sa Mindanao.

Ang Mindanao ho naunang naging Islam, by about 90 years. Alam ko ‘yan kasi nagbasa ako doon sa archives noong congressman pa ako. Nauna sila dito. Kaya kung hindi ka Maranao, Maguindanao, Sama, Iranun, Kagan ng Davao at iba pang mga sub-tribes --- dito Yakan pati Tausug ang predominant. Sila naging convert sa Islam. Iyong mga salita nila iyon ang native dito.

Kung ang lengguwahe mo, bunganga mo Bisaya, Tagalog, Zamboangueño o ano pa, hindi ka taga rito. Pumunta ka lang dito at on a larger scale ang Mindanao mismo.

But over the years, pumasok ang mga Kristiyanos galing pinakamalapit ang Visayas --- Cebu, Leyte, Bohol, Waray, mga Ilonggo. Ilonggo was late comer sila pagdating nila doon sa Davao, puno na. Kaya paakyat sila ng Cotabato. Doon nag-umpisa rin ‘yung communal strife. Iyong agawan ng lupa.

Kasi para sa mga kapatid nating Moro... Kayong mga Moro huwag kayong ma-ano sa akin ha, Maranao ang lola ko. Kaya makinig lang kayong lahat. Ayaw ko ng away kasi ako isang kaliwat ng Moro pud.

Ganito ‘yan so nung Amerika, Español, tapos Amerikano. Kunwari binigyan nila tayo ng lupa pati ‘yung mga Español, ‘yon ang panahon ng lolo ninyo homestead, kagaya ng Basilan. Sila lalo ibinigay nang marami.

So ‘yung sabi ng Amerikano, “go to Mindanao because it is the land of promise,” eh ngayon kasi gusto nilang i-develop ang Mindanao wala namang typhoon, walang bagyo at tutubo lahat itanim mo. Kaya sila nagsabi “go to Mindanao” kasi ang malalaking lupa hinawakan ng mga Kastila pati mga Amerikano. Eh sina ano nag-ano tayo independent.

Kaya ‘yan ang problema. Walang --- okay lang ito si kay Nur, okay si Murad. Ang habol lang nila territorial, lupa na mabigyan sila. Nabalewala sila. Eh ang nag-divide naman dito hindi tayo eh, ang Amerikano. Iyong mga homestead, ‘yung mga cadastral, eh Ameri --- eh dito lang Amerika, Torrens title, American system of titling a land.

Iyan ang problema ngayon kasi ang iba hindi na sumusunod doon sa ideolohiya ni Nur Misuari pati ni Murad. Ang sinusunod nila ngayon ang ISIS. Ang ISIS naman napanganak 'yon dahil sa brutality sa nangyari doon sa Middle East.

Alam mo inatake nila ang Iraq, ang Amerikano, nabasa naman ninyo 'yon. Sabi nila may weapons of mass destruction. Pagdating doon karaming namatay, naagaw pa 'yung isang bayan. Tapos at the end of the day, sabihin nila nagkamali sila, wala pala.

Iyong mga sundalo nabigla, wala silang --- tahimik lang sila muna. Tapos ang Libya, pinatay nila si Gaddafi, eh isang tao lang sana 'yon. Ngayon Libya walang lider, kalat. Meron tayong maraming Pilipino doon na nasa --- hostage nila. Kaya si Mamondiong pati si Nabil Tan, taga rito 'yan, pati si Mamao, nandoon ngayon nag-ne-negotiate. Ang balita ko basta sabi lang huwag lang patayin, huwag lang babuyin, i-hold mo lang muna. Iyon ang nangyari dito.

Itong ISIS na ito galing doon. Na-ano ito --- it was borne out of the butchery sa mga Arabo, na pinagpapatay nila. Eh wala naman tayong kasali doon.

Sumali nga yata tayo sa paglalagay ng tropa, mag-capture naman ng isang Pilipinong Juanito dela Cruz kaya napilitan si GMA na pauwiin 'yung --- kasi 'pag hindi puputulan ng ulo.

But be that as it may, itong ISIS na 'to is part of a global insurgency. Lahat dito may tama. Ke ma-China, ke ma --- basta 'yung --- Malaysia, Indonesia, araw-araw 'yan. Hindi lang nababalita malayo eh. Tayo. Ngayon, we are the center of --- 'yung [braditas?] ngayon is us kasi may nangyari.

Pero matagal ko nang sinabi 'yan. Matagal ko nang sinabi 'yan na ang problema natin ay ang mga ISIS. Kaya ko kayo binigyan ng sidearms, dito ako nangako for the first time. Nagmamadali lang ako noon. Sabi ko bigyan ko kayo ng armas, sidearm. Wala kasi kayo, pulis meron. Ang primary weapon mo is the M16.

Pero hindi ko nagustuhan 'yang you are decapitated. Iyong mga nahuli noon naman ang Abu Sayyaf. Binaboy nila 'yung sundalo tapos at the end of the day, luluglugin mo.

Sabi ko dito noon, bago akong Presidente, bigyan ko kayo lahat ng armas. 'Pag na-corner kayo, naubusan na kayo ng bala, i-reserba mo 'yang isang magazine, tatlo 'yan eh. Ubusin mo ang dalawa sa --- pumatay ka nang pumatay pero 'yung last mo 'pag ikaw na ang na-corner, kainin mo 'yung bala. Kasi 'pag hindi, lagyan ka diyan sa preso sa bukid, babastusin ka, gawain kang animal, gawain kang aso tapos papatayin ka lang rin.

Ewan ko kung anong doctrine diyan sa Armed Forces na 'yan but that is my personal. You have the choice. Kasi ako 'pag ganun, 'pag nahulog 'yang helicopter dito sakyan ko eroplano, p***** i** hindi ako magpahuli. Kainin ko itong isang magazine ko kasi ganun kalupit ang ating kalaban.

Ngayon mag-away-away lang naman tayo, 'yung mga peaceful Joloanos na wala naman talagang pakialam 'yan diyan. This is a foreign ideolo --- it's not even an ideology. It's a --- it's a movement of evil men. The only way to fight them is to become evil also.

Kaya sinasabi ko sa mga kalaban ng gobyerno, p***** i** kayo huwag ninyong isipin na kayo lang ang marunong magtanim ng evil, kasamaan. Kung kaya mo, kaya ko rin. Kasi 'pag sige lang tayo dito na defensive-defensive, imbes na ganun... You go out, you kill them. Period. Ako ayaw ko ng surrender-surrender. Papakainin pa kitang p***** i** mo. Tapos babalik ka rin.

Total ang gusto ninyo diyan --- may armas man kayo --- obviously patayan ang gusto ninyo. Eh 'di ibigay natin. [Haros-haros?] 'yang --- kung sa sabong pa...

Ganun kalupit ang ano. They will strike a target na masaktan ka. Kasi parang Indian Apache. I-torture niya para masaktan ka --- ang kalaban nila Amerikano noon. Para mas doble ka kasi inosente ang pinatay.

Wala tayong problema. Ako 'pag take-off diyan ngayon at masalubong ko ng isang M-79, sasabog 'yan. Pero para sa akin part of the territory tayo. Kamatayan wala 'yan sa akin. Hintayin natin iyang mga sundalo, pulis.

We welcome death anytime. Tatal mamamatay man lang rin 'yung tao, eh 'di sige. Anytime na gusto ng destiny mo o hanggang diyan ka lang, fine. Pero 'pag nakapabor ako, uubusin talaga ko kayo. Ganun ang...

Now iyong sa Davao, ako nag-mayor, sinabi ko umalis kayo ng Davao. Huwag ninyong sirain ang siyudad ko kundi papatayin ko kayong lahat. Tingnan mo ang Davao ngayon.

Sabi ko sa kanila huwag mong pakainin ang mga anak ko ng droga. 'Pag sinira mo ang anak ko, papatayin kita. Simple justice 'yan. Hindi 'yan murder-murder.

I ordered you to destroy the organization. I'm ordering you now: pulpugin ninyo ang Abu Sayyaf by whatever means.

Meron man tayong helicopter, may eroplano, may mga barko. Eh iyong mga bala natin diyan sa mga kanyon ninyo may --- [Ano bang taya? Ano bang taya sa Tagalog?] [Official answers: Kalawang] Oh gikalawang na 'yung mga... Paputukin na ninyo. I-bomba muna ninyo lahat, magbili na tayo nang bagong stock. [unclear] mo. Ngayon kung may inosente mamatay, iwasan ninyo. Iwasan hanggang ano...

Pero kung sabihin mo lang takot ka mag-attack kasi makapatay ka ng inosente, p***** i** talo ka. Eh kung nandiyan 'yan sila palagi? Ganun 'yang NPA. Pupunta doon lang makikipag-fight tapos babalik doon sa barangay, parang doon sila nakatira.

Eh anong magawa ng sundalo? Ganun rin 'yan sila, itong ano. Nandito sila sa Moro eh. Ang NPA 'yung tubig nila 'yung masa. Ito namang mga Abu Sayyaf... Dahil ang tubig nila kayo. Pero alam ko na hindi ninyo gusto kasi 'pag nandiyan 'yan, posible talaga pati kayo madadali.

Ang gawin ninyo sabihin ninyo pagka-bobombahin mo 'yang lahat, paalisin mo iyong mga tao. Paalisin mo 'yung mga tao, ilagay mo dito kung saan ako ang mag --- ako ang maggastos ng pagkain, lahat. Tapos plantsahin ninyo ng bala pati...

Ganun lang ang paraan. Pero kapag hindi, pa-ganun-ganun lang tayo eh. Kunin ko 'yung lahat ng inosenteng tao. Halikayo dito, ako ang magpakain muna. Magsakripisyo ako. Hanap ako pera. Tapos pulpugin mo 'yang teritoryo nila.

So pagkatapos wala nang magtindig. Ke aso, ke manok, ke lahat, pati tao. Giyera man kaya ito. Eh 'di na tayo... Ba't ka maghintay na pa --- pati iyong mga civilians mamamatay?

Alam kong hindi gusto ng average na tao na Tausug dito. Hindi nila gusto 'yan. Nagsi --- nagsisimba na nga eh. Pareho lang man ng Diyos. Ako sabi ko sa inyo hindi ako maloko diyan sa... Allah. Si Allah pati ang Diyos ko pareho lang 'yan.

So iyan ang policy ko. Pagka may meron kayong nakatira diyang Abu Sayyaf, paalisin ninyo o isumbong ninyo. 'Pag hindi, 'pag nahulog 'yang bomba sa ulo ninyo, inyo 'yan. 'Pag hindi, mawawala itong Pilipinas pati Jolo. Balang araw hindi na ito parte ng Pilipinas.

But as a soldier pati ako, we only have one duty sa ating oath. I will reduce it to two sentences. Our duty is to protect the Filipino people; and second is that we have to preserve the nation.

'Pag nawala iyang Jolo, maski isang island diyan, well we have failed in our mission to preserve the territory of the Republic of the Philippines.

Ang sabi ko 'pag may target kayo, paalamin mo lang ako, hanap ako ng pera, maglagay tayo ng unit there, sabihin natin six months lang. Tapos bantayan ng Intelligence 'yung sumasama. Pagkatapos bombahin ninyo. Para magbili tayo mga bagong bomba. Sabi ko nga eh kalawang na iyan diyan sa bodega, gamitin natin.

Ganun rin sa NPA. Hindi na ako makipag-usap sa inyo. Eh walang magawa eh. Magpakabuti ka, pasunud-sunuran ka lang, istorya ganun. You practically begged na... "Adre mag-istorya lang tayo. Wala tayong mag..."

Tapos in return ito ang ibigay ninyo sa akin. Mga kabaong pati iyong mga naputol mga paa. Ay p***** i**. Hindi ako... 'Di na bale ako makulong pagkatapos nito. Akin lahat 'yan, akin lahat.

Basta sa giyera and the execution of the war or in the implementation of the laws of the land 'pag nasabit, walang sasabit sa inyo. Walang sasabit kasi akin lahat iyan, utos ko iyan kasi may giyera.

And nobody can tell me. Ni America, ni Human Rights ang magsabi sa akin "huwag mong gawin 'yan kay hindi tama." P***** i** ninyo. 'Pagdating ng panahon sumabog itong bayan ko, kayo ang... Sabihin ko sa inyo, "P***** i**, you better answer me or else pasabugin ko 'yang ulo mo."

It's not --- it's not easy to lose... For a country to disintegrate. At least not during my time. Huwag mong gawain sa panahon ko. Talagang hihirit --- maghihirit ako nang maghihirit.

Eh 'yan kwestyon lang 'yan na buhay. Buhay? Ilan? Lima? Sampu? It's a piece of carcass. Tao 'pag namatay carcass na 'yan, karne 'yan. Eh itong mga tao ditong inosente? Magsisimba.

Iyong mga bata naging loko. One million point six sabi ni Bato. Oh nakita ninyo sa TV ang liliit na ng kamay, hindi na kumakain. Mabuti 'yan kasi kung --- nag-rice crisis tayo. Hindi na kumakain, pakainin natin ng shabu 'tong mga y*** na ito.

Hindi ako mag --- wala akong ano. I'd rather be criticized on the side of being brutal than allow my country to just disintegrate. Kaya itong dito, not in a million years mananalo kayo. Gamitin ninyo lahat. Huwag kayong magpigil-pigil. But the conditions [unclear] is that if at all, huwag sanang madali ang mga sibilyan, bata, babae, matanda.

Pero one of these days 'pag sinabi na may targeted area diyan, paalisin mo sila at ubusin mo na 'yang bomba natin. Patayin mo. Kasi 'pag hindi mo pinatay, either ikaw bukas o ang kasama mo ang papatay. Ganun rin ang istorya.

Hindi mo man pwede kausapin na mag-usap tayo ng kapayapaan. Ayaw eh. Tapos ipinapahiya tayo. Sige kidnap ng mga foreigners tapos niluluglog sa harapan. Para tayong g***.

They are trying to picture us as inutile. Ang sabi nila ako daw strong, diktador. Kailan? Kailan ako naghingi ng pabor sa military na backupan ako kasi gusto kong mag-diktador?

Alam mo kung mag-diktador ako, ang unang uupak sa akin ang military. Kung ako ang mag-abuso, kayo ang mauuna nyan. Kayo ang hihirit sa akin.

And why would I do that? I'm a lawyer. Kaya lahat ng inutos ko iyan sa inyo, 'yung sabi ng Human Rights I killed, killed this... Anak ka ng p***** i** ninyo. Kaya gusto kong sampalin itong mga u*** na ito.

Kita mo naman ang nangyari ngayon, walang reaction ang Human Rights. Lulo nila. Wala talaga. Wala. Iyan ang sa simbahan oh.

Magpatay ka diyan ng dalawa, tatlong durugista. Magpatay ka ng mayor diyan na sige negosyo ng droga. Patay ka ng pulis. Iyan, human rights. Maski hindi mo nga alam kung sinong nagpatay. Mahirap 'yan. Mahirap 'yan. Patay tayo eh kung hindi tayo mag-change ng policy. You have to raise the higher...

Tatala may sight naman 'yan. 'Pag mag... 'Pag nakakarga ng --- nakahawak ng baril, huwag mo nang palapitin, targetin (target) mo na. Tatala marami 'yan, sabi ko I ordered to --- the training of 1,000 sharp shooters, snipers.

Eh 'di i-assign natin dito para hindi masyado baldado ang sundalo ko. Iyan ang direksyon ko. Kung sundan ninyo ako, mabuti. 'Pag hindi, okay lang rin. Pero basta ako, kung --- hindi ako pa --- hindi tayo pwedeng ganito.

Fifty-three years ang NPA? Iyan ang ipapakita natin sa tao after fighting them 53 years? Ganito pa rin? Ito dito. Itong ISIS rin. Pero ito naawa ako. Ito 'yung mga sundalo nakita nilang pinagsasampal-sampal. Pinagpapatay ang mga lider nila.

Sinong nagpapapatay? Sino ang --- pumunta ng Iraq? Amerikano. Alam ko lahat ng opisyal ninyo pumunta ng Amerika 'yan. Ito, 'yung aide ko si --- Annapolis 'yan. May sentimiyento 'yan sa Amerikano.

Pero ang Amerikano --- ang military nila, tino. Ang State Department nila pati... P***** i** ginagamit 'tong -- kung ano-ano ang gusto. 'Pag magbili tayo ng armas kasi puputok 'yung Marawi, i-deliver na lang, hininto.

Meron silang mga [RR?] ba 'yun na... Hininto nila ang delivery. Nagbili tayo ng helicopter Bell, sa Canada, sinabi nila hindi natin pwedeng lagyan ng armas kasi we cannot fight against our citizens.

Kung hindi tala-tala talaga ang mga g***, p***** i** niya, kung nakikinig kayo. Hoy, ang aming citizens, inaagaw ang aming gobyerno. Gusto tumbahin ng komunista to overthrow the government. Ano bang gusto ninyo? Magbika-ka na lang kami diyan mga...

Ganun din ang ISIS. Sige sila negotiate doon. Mga Pilipino --- Pilipino ang paborito nila eh. Kaya ako mainit na rin talaga sa kanila. Marami pa tayo, mga seven. Iyong parahin nila 'yung mga barko tapos piliin 'yung pati 'yung kapitan, Pilipino.

I-hostage tapos kung hindi, patayin. P***** i**** laro na ito. Ano ba 'to? Kaya nasa inyo na 'yan. Bahala na kayo mag-calibrate. Pero maski anong tingin ko, lugi talaga tayo. May human rights pinipigilan tayo nito -- - mga armas.

Ngayon, nagtampo ako. Pumunta ako ng Russia, binigyan ako ng armas, libre. Itong sa Marawi... Alam mo 'yang M16 na 'yan, 'yang mga elisco, panahon pa ni Marcos 'yan.

Sa karaming libong dumadaan diyan sa barrel na 'yan, maluwang na 'yan. Pati 'yung clearances sa bolt, lumilipad na 'yan. Iyan man ang sabi nila marami ka mang armas, and 'di bilangin mo kung ilan.

Pero p***** i** mo, hindi mo ba alam na pumuputok 'yan noon pa, sampung taon na. Kaya ang bala niyan, sumasayaw na. Wala nang... Kaya ako nagbibili. Tapos pinara nila. Kaya pumunta ako ng China, sabi ko bibili ako. Pautangin mo lang ako. Tapos pumunta ako ng Russia, ibinigay lang sa akin.

At ito ha, sabihin ko sa inyo sa mga opisyal na hanggang ngayon ni papel o pencil, walang hiningi ang Russia pati China. Ni hindi nagsabi na "pwede kaming maglagay ng base diyan?"

Ang pinakamalayo nila is, "Tignan mo 'yung mga barko namin, mayor. Magaganda. Paparking kami." Eh lahat naman dadaan. Goodwill 'yan eh. Totoo 'yan. No military alliances. Wala. Hindi rin ako papayag.

Ayaw kong matali maski kanino, maski sa Amerikano. Kasi kung may magtali sa iyo, pwede ka na sabihin kung anong gusto nila. Iyong ISIS, kayo rin ang humingi. Uupakan ko talaga kayo. Gagamitin ko lahat. Gagamitin ko lahat.

Kayong mga sibilyan, umalis kayo diyan. Umalis kayo dito o kung saang area. 'Pag hindi 'yan lumabas ng bahay, 'di sunugin mo. Ako ang magbayad. Ako ang magpakulong. Huwag kayong magpaloko diyan sa...

Ah hindi, ang mahirap sa buhay na ito, meron tayong sariling... May mga Amerikano, kung ano-anong kap***han nila, "Hindi pwede 'yan, 'di pwede 'yan, ganun ganun." Who are you?

Bakit ba kung bumagsak itong Pilipinas bukas, nandito sila? Can they be here and say, "Well, we sympathize with you. Sorry for your people who were killed, who were decapitated in front of..." Huwag ninyong ulitin 'yan.

'Yang... Ako, Presidente. 'Di naman kailangan magdala. Pero sabihin ko may baril ako. Para nito, ilaban ko itong isang magazine. Katapusang bala, para sa akin 'yan. [garbled] Ah susmaryosep. Sinabi na 'pag malapit sila, ganun ka na lang.

Medyo emosyonal ako magsalita pero totoo 'yun. 'Yun sabi ko. So ako, Pilipino. I serve my country. I do not give others that are lousy and illegal. Abugado ako. Fiscal ako.

If you destroy a country, its citizens can really can kill you. If you destroy a country by drugs and crimes, you know one million six. May one million six ako na Pilipino na slaves. Wala nang ginawa. Ayaw na magtrabaho, iyong pera para sa lamesa --- para sa mesa, food, ulam, pamasaha, wala na.

Nandoon sa Cebu. Tag-200 lang, maski 200, how much is that per week? Times 12, times 1,600,000. It's about two billion ang mga p***** i**, iilan lang 'yan naghati-hati diyan. Kasi patayin ko talaga 'to. Maniwala kayo. Papatayin ko 'tong mga 'to. Dahan-dahanan ko. Ma-mayor ka, wala akong pakialam. Pinapatay mo ang bayan ko eh.

So iyan ang ano ko sa inyo. You have to play the game in your own terms. Kasi 'pag hindi ka mag-laro sa laro nila, patay tayo. Patay tayo. Kawawa ang Pilipino. Kawawa ang bayan natin.

'Di na ako magtagal. May idagdag lang ako doon sa inyo, 'yung beneficiary. 'Yung ibinigay ko ho ano lang 'yan, 'yung panggastos ninyo in the meantime. Pero 'yung medisina at 'yung nawalaan ng kamay, you will have the prosthetics just like the soldiers. Mga sundalo ko, tumatakbo 'yan ulit kasi titanium 'yan. Mahal 'yan, 70,000 per ano... Pero 'yung nawalaan ng kamay, do not worry, I will recreate you as a human being, mga sundalo ko.

Hindi ako mag-iwan ng sundalo na baldado. Hindi ako mag-iiwan ng sundalo na hindi makalakad, hindi makagalaw. Ubusin ko 'yang pera ng gobyerno. Ibalik ko kayo sa dati. Huwag kayong ma --- pero kung mukha ang tumalsik, medyo mahirap 'yan.

Maghanap pa ako ng ulo dito. Kaya sabi mo lang ano... Ang V. Luna is 50 million a month. Ang Capitol eh 'yung sa AFP is another 50 million a month. Ang PGH 100 million a month sila. Hindi na nila nauubos 'yan.

Pero kung ang medisina lang ayaw ko ng mawala 'yang ano --- magpunta lang sila doon sa ano... Eh alang-alang maghanap tayo kung sinong may sakit dito. Kung sinong may sakit pumunta kayo, pero I can assure you.

Tsaka nga 'yung mga baldado, kung talagang ayaw na rin mag... 'Yung bahay na ginawa ko doon sa Bulacan para sa kanila 'yun, unahin ko sila.

Pero ganun kaganda ang bahay ninyo. Kung makita ninyong sa Rangers akala mo nasa --- hindi naman Forbes Park --- pero the house is beautiful, it's big enough. Do not produce children more than you can afford.

Pero kung sabihan ko kayo ngayon, 'pag for any reason, 'yung gobyerno mag-take over. 'Yung daghan na sa --- na tinamaan na nag-eskwela, we will fund the education. Eh trabaho ng gobyerno 'yan. It's a failure of government to protect you that is why we are assuming the responsibility. Trabaho ng gobyerno na protektahan kayo, eh pumalpak, eh 'di gobyerno talaga ang mag --- dapat kasi naga-asa ang...

Ako, kayong mga sundalo do not worry about your --- the education of children. Sigurado 'yan. We are working a plan here na magkaroon kayo ng pera na sarili ninyo. By December lalabas 'yan pero dito lang kay ano, si Dominguez kasi.

Galing dito man 'yan. Taga-Zamboanga. Ang ayaw niya 'yung --- ayaw niya kayo ang mag-manage, gusto niya parang GSIS. Pinipilit talaga parang... Kasi kung hindi tayo ang mag --- matagalan eh.

Sabi ko okay basta --- basta ibigay ko na 'yung lupa. 'Yung lupa ng Aguinaldo malaki man 'yan. 'Wag masyado 'yang ano, grandstand-grandstand. Inyo ibigay namin sa Armed Forces 'yan, ibigay ko sa Armed Forces.

Hindi niyo ipagbili, parentahan lang ninyo. Mag-boom 'yan pareho ng Taguig sabi ko sa inyo may pera kayo. Pero ang ano lang is Dominguez and the rest, ayaw talaga nila.

He thinks that it is not sound, gusto niya 'yung professional bankers talaga. Sabi ko which ever, I have plans for you and I have three more years remaining, sana makumpleto ko 'yan.

At ako'y... 'Wag kayong --- do not be scared that I will be a dictator for I will not stay there one day longer. Pagdating ng panahon ko bababa ako at uuwi ako sa Davao. 'Yan lang ang balak ko sa buhay ko.

'Wag kayong maniwala niyang mga diktador-diktador. Diktador ako, eh mag-utos ako ng ganun. Eh diktador ba 'yan? Kasi kung hindi ka maglaro ng laro nila, patay tayo. Kawawa ang sundalo ko. Sige lang ambush. Everywhere 15 minutes fight tapos disengaged. Tapos another, mamatayan ako ng isa, dalawa. Wala kayong kalaban. Mahirap 'yan. At pagdating nang marami niyan gamitin na niyo --- dito sa Jolo. Sirain ninyo sa gamit. Pag hindi pa naman ito....

Kaya lang be careful about the civilians. Kayong mga Moro do not --- baka magtanim kayo ng galit. Nanay --- nanay ng nanay ko Maranao.

So mabuti 'yan mag... You know my heart and I know yours. Pilipinas talaga ito, Jolo is part of the Philippines. It cannot be anything else.

Maraming salamat po. [applause]

--- END ---